

30

Ajdovščina, 9.~13. junij 1997

Katedra za andragogiko Filozofske fakultete v Ljubljani je letos pripravila že tretjo Andragoško poletno šolo, ki je potekala od 9. do 13. junija v Lavričevi knjižnici v Ajdovščini pod naslovom *Kako nastane program za izobraževanje ljudi v kraju*.

Osrednja tema letošnje Andragoške poletne šole je bila izbira vsebin in njihovo povezovanje v programe, ki bodo pomagali ljudem zadovoljiti lastne potrebe in pripomogli k razvoju kraja. Izhajali so iz dogajanja in potreb v okolju, da bi vsebine »oživele«, da bi povežali pridobivanje znanja s posameznimi koraki lokalnih projektov ter spoznanja znanosti in kulture približali ljudem. Letošnja poletna šola je bila nadaljevanje in nadgradnja lanske šole, ki je bila posvečena ugotavljanju potreb ljudi, animaciji za izobraževanje in lokalni razvoj.

Na letošnji Andragoški poletni šoli je sodelovalo okrog štirideset udeležencev iz ljudskih univerz, knjižnic, podjetij in izobraževalnih ustanov iz vse Slovenije.

Delo je potekalo v dveh sklopih. V dopoldanskem delu so bila predstavljena teoretična izhodišča programiranja in priprave izobraževalnih programov, ki so jih udeleženci v popoldanskem delu v skupinah povezali v konkretne predloge programov, namenjenih različnim ciljnim skupinam. Vsak večer pa je bilo delo zaokroženo s kulturnim programom, povezanim z življenjem in ustvarjanjem ljudi v Ajdovščini in okolici.

Kot gost je na poletni šoli sodeloval prof. dr. John Wallis, priznan angleški strokovnjak za izobraževanje odraslih z Univerze v Notting-

hamu in urednik ugledne revije *Studies in Adult Education*. V svojem prispevku je spregovoril o temeljnih izhodiščih in nalogah izobraževanja odraslih na prehodu v 21. stoletje.

Med organizatorji in avtorji teoretičnih prispevkov so nastopili prof. dr. Ana Krajnc, predsednica sveta Andragoške poletne šole, s prispevkom *Vpliv potreb in možnosti ljudi in kraja na razvoj izobraževalnega programa*, dr. Robi Kroflič, ki je podal *Teoretična izhodišča za razvoj izobraževalnih programov*, Dušana Findeisen s prispevkoma *Koraki pri razvoju lokalnega projekta* in *Kaj je komunikacija ustanove ali podjetja in kako jo voditi*, Nadja Dobnik pa je podala izhodišča za to, *Kako sami sebi pripravimo izobraževalni program*. Mag. Monika Govekar in Stane Okoliš sta v javnem predavanju osvetlila *Obujanje tradicije in razvoj kraja na primeru delovanja društev na goriškem in tržaškem območju*, Miran Morano pa je v okviru delavnice *Izbor in učinkovita uporaba videoposnetkov v izobraževanju* predstavil tudi filmski posnetek o *Andragoški poletni šoli*. Tega je Unesco izbral kot nazoren primer dobre prakse in model izobraževanja odraslih na tem področju. Julija bo predstavljen na Unescovi konferenci o *izobraževanju odraslih v Hamburgu*.

Te prispevke je v sklepnem delu zaokrožil sociolog dr. Vladimir Bonač, predsednik Nemško-slovenskega društva za Severno Porenje-Vestfalijo iz Dortmundunda, z razmišljanjem o tem, kaj bi morali danes ljudje znati in se naučiti.

V popoldanskem delu so udeleženci delali v treh skupinah.

Udeleženci 3. andragoške poletne šole v Ajdovščini

Prva skupina se je ukvarjala z vprašanjem priprave programov za mlade brezposelne in funkcionalno nepismene. Ti so zaradi nizke izobrazbe potisnjeni na družbeno dno in obsojeni na trajno brezposelnost. Zaradi izločenosti iz dogajanja v kraju in odpora, povezanega s šolo in učenjem, jih je najtežje spodbuditi za izobraževanje. Med osrednjimi temami programa za to ciljno skupino je bilo ustvarjanje zaupanja in vezi s krajem, ustvarjanje možnosti za veselje do učenja in ustvarjanja. Skupino je vodila Dušana Findeisen.

Druga skupina, ki jo je vodila Nives Ličen, se je ukvarjala z izobraževalnimi programi za starše in se posvetila vprašanju odnosov v družini, reševanju problemov in konfliktov v sporazumevanju med starši in otroki. Osrednje teme, ki jih je obravnavala skupina, so bile: vprašanje samopodobe in komunikacije, načini poslušanja in opazovanja, pomen neverbalne komunikacije pri otroku ter pomen govora, odprtih vprašanj in skritih sporočil, ki nam lahko pomagajo razumeti otrokove predstave in način dojemanja pojavov v okolju.

Tretja skupina se je pod vodstvom dr. Ane Krajnc posvetila vsebinam programov za starejše odrasle, namenjenih predvsem pripravi na upokožitev in na spremembe ter izzive, ki ljudi čakajo v tretjem življenjskem obdobju. Med osrednjimi temami, ki so jih v svojih predlogih za izobraževalne programe obdelali udeleženci te skupine, je bilo vprašanje stereotipov in pomen razbijanja stereotipov o starejših, vprašanje socialnega statusa v povezavi z dejavnostjo starejših in nakazovanje novih vsebin življenja in ustvarjanja starejših. Na tej delavnici so s svojimi pogledi in spoznanji aktivno sodelovale tudi predstavnice Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Ajdovščine.

Skupine so svoje konkretne predloge programov predstavile v sklepnem delu, ki se ga je udeležil tudi Jože Miklavc z Ministrstva za šolstvo in šport.

Dragocen prispevek Andragoški poletni šoli je bil kulturni program, ki so ga za tri večere pripravili krajanje Ajdovščine in okolice. Prvi večer je nastopil ženski pevski zbor Društva upokožencev »Večernica«. V torek se je pred-

Delovni utrip in medsebojna povezanost dajeta nov polet skupnostnemu izobraževanju

stavilo Kulturno umetniško društvo Štrudl z odlično in duhovito gledališko predstavo »15. junij«. Delovanje teh »mladobudežev« je že drugo leto tesno povezano z delom Andragoške poletne šole, saj so s svojimi pogledi in razmišljanjem veliko pripomogli k razumevanju potreb in teženj mladih v kraju, sodelovali pa so tudi pri snemanju predstavitvenega filma. Tretji večer je bil posvečen predstavitvi dejavnosti študijskih krožkov, ki so v zadnjem letu oživeli in dajejo največjo spodbudo za ustvarjalen razvoj ljudi v Ajdovščini, Budanjah in Kamenjah, hkrati pa pričajo o tem, kako raznovrstne so potrebe in težnje ljudi po ustvarjanju in kako različno lahko ljudje iz preteklosti črpajo ideje za sedanje delovanje in si postavljajo cilje za prihodnost.

Delovanje študijskih krožkov je tudi lep primer povezovanja ustvarjanja ljudi z različnimi organizacijami in ustanovami v kraju, od knjižnice, galerije, podjetij do šol, muzejev in občine.

Tudi letošnja Andragoška poletna šola je tako uspešno povezala teoretična izhodišča in spoznanja izobraževalcev odraslih s potrebami ljudi in skupnosti, v kateri živijo. Zahteva po večjih pristojnostih regije in kraja ter po večji možnosti odločanja in prenašanja oblasti v posamezne kraje je v Evropi danes eno osrednjih vprašanj, s katerimi se ukvarjajo lokalne oblasti. Da pa se bodo ljudje zavedeli pomena dejavnega vključevanja v oblikovanje politike svojega kraja in svojih pravic pri odločanju o lastnem življenju in delu, potrebujejo znanje. S tem je odločilno povezano vprašanje skupnostnega izobraževanja, ki mora izhajati iz potreb ljudi in jim pomagati

pri uresničevanju njihovih interesov ter pri iskanju možnosti za druženje in ustvarjanje. Naloga vseh, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih, je prisluhniti ljudem in jim nakazati možnosti ter oblike izobraževanja, ki jih potrebujejo za uresničevanje svojih ciljev. Pri območnem razvoju gre predvsem za načrten in osmišljen razvoj ljudi. Zato potrebujemo izobraževalne programe, ki naj izhajajo iz ljudi in skupaj z njimi. Znanje programiranja pa tudi sicer pri svojem delu potrebujemo vsi izobraževalci odraslih, socialni delavci, animatorji kulture, mentorji.

Andragoška poletna šola je pomemben prispevek k povezovanju teoretičnih spoznanj z izkušnjami in ugotovitvami ljudi, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih ter si prizadevajo za razvoj ljudi in njihovih skupnosti.

Prav letos smo se lahko prepričali, kako se delo Andragoške poletne šole in njenih udeležencev vedno bolj prepleta z ustvarjanjem ljudmi v Ajdovščini in okolici, brez katerih delo andragoške poletne šole ne bi bilo mogoče. Zavest o medsebojni povezanosti daje polet za nastajanje novih vsebin in dejavnosti, zato ni naključje, da je iskreno in požrtvovalno prizadevanje organizatorjev in Ajdovcev dobilo tako veliko priznanje, kot je uvrstitev Andragoške poletne šole v Ajdovščini med štiri primere, ki jih je Unesco izbral za prikaz dobre prakse v izobraževanju odraslih.

Nadja Dobnik